

Shivaji University, Kolhapur

Kamala College, Kolhapur

B. A. Part-I (Semester-I) Examination, November-2022

Sociology (Optional) (Paper-I)

Introduction to Sociology

Sub-Code: 71229

Day and Date: Thursday 23/02/2023

Total Marks: 50

Time: 08:00 To 10:00 a.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory

2) Figures to the right indicate full marks

प्र.1) खालील पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडा

(10)

- 1) Positive Philosophy हा प्रसिद्ध ग्रंथ यांनी लिहिला.
 - I. कार्ल मार्क्स
 - II. ऑगस्ट कॉम्ट
 - III. वेबर
 - IV. कार्ल मार्क्स
- 2) यांना भारतीय समाजशास्त्राचे जनक म्हणतात.
 - i) डॉ.डी.पी.मुखर्जी
 - ii) डॉ.एम.एन.श्रीनिवास
 - iii) डॉ.जी.एस.घुर्य
 - iv) ऑगस्ट कॉम्ट
- 3) सहकार्य ही प्रकारची आंतरक्रिया आहे.
 - i) संघटनात्मक
 - ii) विघटनात्मक
 - iii) असंघटनात्मक
 - iv) विभेदिकरणात्मक
- 4) दर्जा हा चा निर्देश करतो.
 - i) कर्तव्याचा
 - ii) उद्दिष्टाचा
 - iii) स्थानाचा
 - iv) कृतीचा
- 5) सामाजिक संबंधांच्या एकूण व्यवस्थेला ही संज्ञा लावण्यात येते.
 - i) समुदाय
 - ii) समाज
 - iii) मंडळ
 - iv) सामाजिक संस्था
- 6) हा समाजशास्त्राचा मुख्य अभ्यासविषय आहे.
 - i) आर्थिक संबंध
 - ii) राजकीय संबंध
 - iii) भौतिक संबंध
 - iv) सामाजिक संबंध

- 7) मानवी मुलभूत गरजांची पूर्तता करण्याचे प्रभावी साधन म्हणून चा उल्लेख केला जातो.
i सामाजिक नियंत्रण	ii सामाजिक संस्था
iii सामाजिक विचलन	iv सामाजिक परिवर्तन
- 8) प्रजोत्पादन, बालसंगोपन, समाजीकरण हे संस्थेचे उद्दिष्ट आहे.
i विवाह	ii कुटुंब
iii शिक्षण	iv धर्म
- 9) समाजीकरण ही एक चालणारी प्रक्रिया आहे.
i कालनिर्दिष्ट	ii निरंतर
iii अल्पकाळ	iv व्यक्तिगत
- 10) मुळेच समाजाला स्थैर्य व सुरक्षितता लाभते.
i संस्कृती	ii जातीसंस्था
iii विचालानात्मक वर्तन	iv अज्ञान

Q-2 .खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (6 पैकी कोणतेही 4) (20)

1. समाजीकरणाची साधने विशद करा
2. सामाजिक संरचनेचे घटक स्पष्ट करा
3. संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
4. समाजीकरणाची विविध साधने विशद करा
5. सामाजिक संस्थेचे महत्त्व स्पष्ट करा
6. समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय स्पष्ट करा

प्र.3) खालील दिलेल्या प्रश्नांनापैकी एका प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर लिहा. (10)

- 1) समाजशास्त्र म्हणजे काय सांगून समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय स्पष्ट करा?

किंवा

- 2) सामाजिक आंतरक्रियेची व्याख्या देवून सामाजिक आंतरक्रियेचे प्रकार स्पष्ट करा?

प्र.4) खालील दिलेल्या प्रश्नांनापैकी एका प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर लिहा. (10)

- 1) सामाजिक संस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?

किंवा

- 2) संस्कृतीचा अर्थ सांगून संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?